

Jesenice dz

BRCA

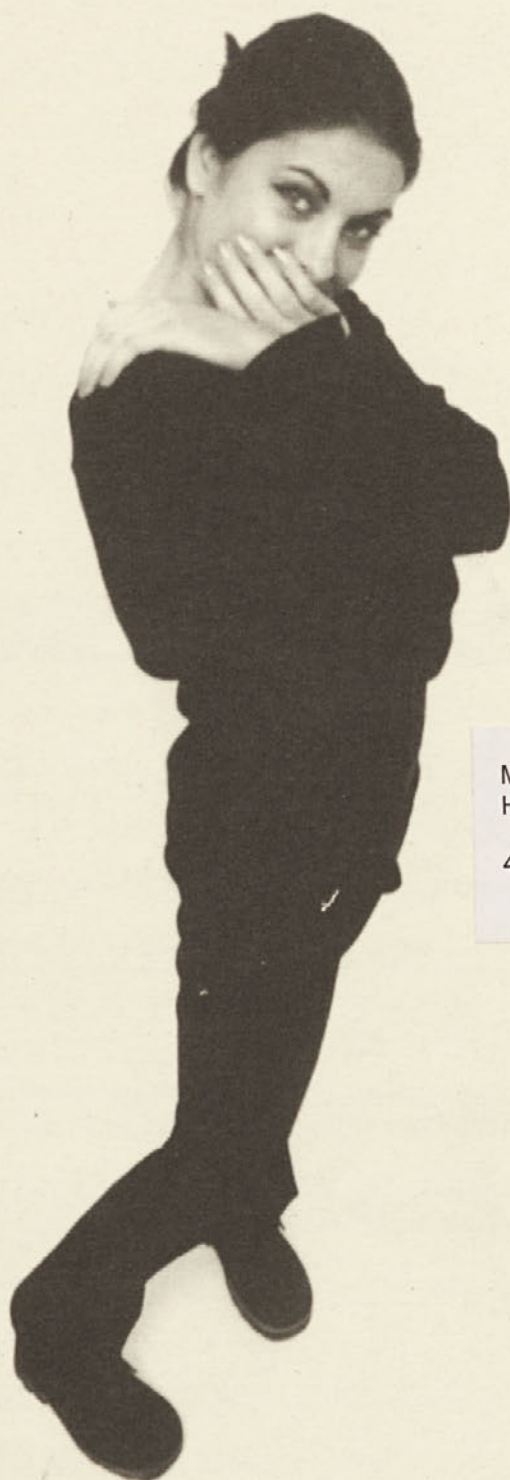
220020185,9

KNJIZNICA JESENICE

COBISS •

poštnina plačana pri
pošti 4271 jesenice

Brca 9

Martinčič Da
Hrušica 143

4276 Hr

časopis kluba jeseniških študentov

k a z a l o

o minljivost in negi telesa	4
povzetek	5
zgodba nekega dekleta	6
"če bi bil ženska, bi bil milijonarka..."	7
sama samcata ...	8, 9
gremo se potepat - po avstraliji	10, 11
slovenija - (tujcem) prijazna država?	12, 13
<u>nizozemska politika do drog</u>	<u>14, 15</u>
marjetica bellis perennis	16
samozadovoljevalski nasveti	16
moodswings	17
krona	18

Klub jeseniških študentov
Titova 86, 4270 Jesenice
telefon: 04 583-15-40;
brefon: 041 900 562
e-pošta: kjsbrca@hotmail.com;
splet: kjs.telesat.si;
www.klub-jes-studentov.si;
priprava za tisk: B&T, Bled
tisk: Medium, Zabreznica

brcamo :

urednica: Neja Šmid

članki: Blaž, Erik, Romana, Neja, Maruša,
Andreja, Faila, Špela, Mirsad;

fotografije: Anja, Bojana; Mojca, Andreja,
Maruša, Špela, Maja

oblikovanje: Maja; naslovnica: Jure;

strip: Uroš; lektoriranje: Franci, Neja;

marec, 2002

za vas navija neja šmid

V

prejšnji številki ste na tem mestu lahko brali o ljubezni, enem. Zadnje čase smo veliko slišali o ljubezni in o neljubezni, pravzaprav strahu. Pred drugačnim, neznanim. Ampak, kaj je to drugačno. Drugačno je, da za razliko od večine ljudi (pa je številčna razlika vedno manjša) nosim očala, da sem bila včasih brez las (ta pobrita Neja), da sem nosila dolg rumen šal. Da sem se torej razlikovala od drugih ljudi. S svojim telesom sem počela tisto, kar sem hotela in s tem nisem škodovala nikomur, ne sebi ne drugim. Moje telo, moja zunanost, predvsem pa moja psiha so drugačni od vseh drugih. Ko sem bila brez las, sem bila isti človek kot sem sedaj (no, v teh nekaj letih sem, upam, vseeno napredovala). Ampak ljudje so se name odzivali drugače, večina bolj odklonilno, kot se sedaj, ko sem še kar povprečna na pogled (čeprav to nerada priznam; sem drugačna, nevarna družbi zato, ker mi je drugačnost všeč, ker rada izstopam?). Ko sem bila obrita po glavi, so me nekateri kategorizirali za drugačno, torej neisto, nekonvencionalno. Nisem izgledala tako, kot naj bi (... punca brez las, ja kam pa pridemo!), nisem ustrezala vlogi ki so/ ste (ti, on, ono; tradicija, starši, sosedje, prijatelji, neprijatelji, neznanci, državljani, farani, kamaradi, bratje, vrstniki, ono, mi, vi, ampak ne JAZ!!! - in kdo sem jaz, da mi je pomembnejše moje mnenje, kot njih, čeprav nikomur ne škodujem) mi jo določili zaradi telesa, oblike. Ampak ali ni moja naloga, da se najdem. Da še ugotovim, kdo sem in kaj je moj smisel in namen. Če upoštevanje mojih lastnih spoznanj in občutkov uporabim za lažjo in meni edino pravo pot skozi življenje, če upoštevam svojo dušo (neozirajoča se na telesno determiniranost s strani tradicije), sem potem čudna, se me bojite? In če sem, sem čudna s ponosno dvignjeno glavo in iz oči sijočo srečo. Ker kot je dejal neki mož:« I did it my way!«. Jaz pa vam podarjam ljubezen (je pa nikomur ne vsiljujem).

Neja

o minljivost in negi telesa

V

filmu Mali buda so tibetanski menihi iskali inkarnacijo Dalajlame. Prišli so v Kalifornijo in našli družino, v kateri je živel mali deček, ki naj bi bil ponovno utelešeni duhovni učitelj. Ko so staršema želeli razložiti koncept reinkarnacije, so uporabili skodelico čaja, ki jo je menih spustil na tla, da se je ta razbila. Na enak način, kot je skodelica izgubila svojo formo, vsebina pa je ostala, tudi človek (dalajlama) zapusti svoje telo, njegova duša pa poišče novo "skodelico".

Ta primer govori o minljivosti človeškega telesa, in je še kako resničen. Na drugi strani se vendar moramo zavedati, da čas, ki ga preživimo na Zemlji, od telesa marsikaj zahteva in je torej potrebno zanj ustrezno poskrbeti.

Ljudje namreč premalokrat poslušamo svoje telo. To pomeni, da jemo in pijemo nezdravo hrano in pijačo (pri tem ne gre zgolj za fast food, hitro zamrznjene izdelke, ipd., temveč tudi za tablete, ki nadomeščajo pomembne vitamine in minerale, za škodljive dodatke hrani in pijači, za barvano moko ali sladkor katerih namen je večati prodajo,...), da se prevečkrat razgibavamo v zaprtih prostorih ali pa sploh ne skrbimo za telesno kondicijo, da ne negujemo kože, las, zob,... Telo namreč vse to beleži, bilanca našega (zdravstvenega) stanja pa je počutje. Takrat, ko je slednje slabo, je že malo (pre)pozno.

Ravno takrat pa - po mojem mnenju - veliko ljudi naredi napako, ko se kar takoj zatečejo k zdravilom in pripravkom velikih farmacevtskih družb (govorim o ljudeh, ki za vsako malo bolečino goltajo različne tablete). Taka dejanja so verjetno razumljiva, če upoštevamo relativno takojšnjo učinkovitost zdravil (ta se z večanjem uporabe manjša!). Logičnost poseganja po zdravilih pa je manjša, če vemo, da obstaja veliko različnih možnosti "zdravljenja" malih bolečin.

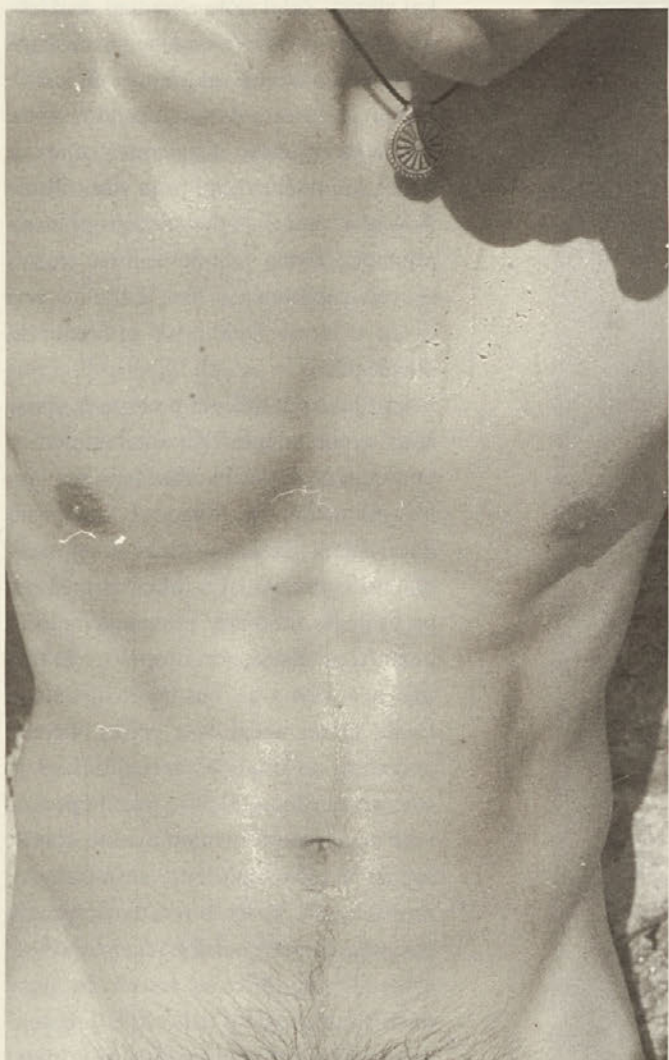
Tako se mi zdijo za nego telesa in zdravljenje bolečin primernejši naravni izdelki (beri: stvari ki jih najdeš v svoji kuhinji, ki jih nabereš na travniku, ..., in ne tisti "bio" in "eko" izdelki na policah v trgovinah), saj je ta način ne le okolju in telesu prijaznejši, ampak tudi cenejši. Enako se mi zdi tudi

gibanje v naravi (hoja, tek, kolesarjenje, plavanje,...) boljše od po potu dišeče telovadnice, uživanje hrane iz domačega vrta pa slastnejše kot uvozni izdelki iz Amerike.

Ampak, to je moje mnenje. Danes pa velja, da ima vsak pravico do izbire, in tako vsak sam lahko - in mora - najti najbolj primeren način negovanja svojega telesa in duše, da bi dosegel svoj optimalni jaz.

Romana

T

elo, domovanje duha. Lahko bi začel to razmišljanje z idejo, ki se je porajala pred našim štejem. Vendar se mi zdijo psihološki refleksi povezani s telesom zanimivejši. Ko je človek zacele natančneje raziskovati medicino in bolj ali manj ugotovil povezanost in funkcije organov, je naredil prvi korak. Vendar sama anatomija in znanstveni pristop k tej problematiki ne zadoščata. Z razvojem moderne psihologije in predvsem z razvojem današnjega stila življenja, so se izgubile določene ideje in načini razmišljanja, oziroma so ostale na stranjskem tiru. V današnjem svetu je pač tudi pri nas že tako, da nas potrebe silijo v razne službe. Vendar v vsakodnevni gonji, ki večino ljudi izčrpava, ne najdemo več posluha za telo in duha, kaj šele za nova razmišljanja. Nekaterim sicer uspeva poleg vsega imeti še rekreativne dejavnosti, vendar tudi to ni več zastoj. Na srečo so še vedno aktivnosti, ki se jih roka dobička ne bo nikoli dotaknila. Kar sem želel poudariti je to: ljudje redko prisluhnejo svojemu telesu, veliko raje gredo k zdravniku po tablete. Vendar je dejstvo, da je vsaka bolezen odsev psihološkega neravnovesja, pa naj bo to samo zamašen nos ali rak v zadnjem stadiju. Stres izčrpava naše energetske baterije, prav tako življenske funkcije zahtevajo svoj del moči, ki pa so obnovljive. Telo lahko dobi energijo na dva

načina: osnovni je s prehrano, drugi pa zahteva že malo znanja, je pa dostopen vsakomur. To so razne meditacije, stari rituali, katerih pristop je naperjen k vesoljnim silam. V vsakemu izmed nas je kozmos, "sprejemnik" za to energijo. Vendar, če ga vedno teptamo in tišamo, lahko zmanjšamo njegovo moč. Tukaj se stvar dotakne vsakdanjega življenja. Kaj tepta in kaj neguje? V prvi fazi je stvar odvisna od nas samih (ali delamo na tem), v drugi fazi je važno če poznamo ljudi, ki se ukvarjajo s tem, v tretji fazi pa odloča naša narava, bioritem in navade, (prehrambene, spolne, spalne, družabne). To so zelo kompleksni faktorji ki hkrati delujejo na nezavednem in zavednem nivoju. Tudi družba vpliva na posameznika. Mediji, na drugi strani so naše osebnostne želje ter na tretji strani naš biološki ustroj. Zato te stvari potrebujejo posluh, našo pozornost, ne pa brezglavo beganje in capljanje za karavano. Šele, ko bomo dodobra poznali svoje psihološke ustroje in principe, bomo lahko popravili katastrofo, ki se dogaja. Poglejte ZDA, vsak 2. najstnik je predebel. Zakaj? Zato, ker se ljudje pustijo prodati za ceno udobja, razkošja, se polenijo in sčasoma zapustijo. Pri nas (na srečo) še nismo v taki fazi a smo na dobri poti. Zato, ker so nepomembne stvari vedno bolj pomembne. Lahko je reči, jedel bom samo zdravo hrano, hodil na fitnes ali kolesaril... Veliko težje pa je te stvari ohraniti v dejanjih, ker so druge stvari (kao) pomembnejše. Od vsakega posameznika je torej odvisno, kaj bo naredil zase. Razmere se zaostrujejo, in še se bodo. Vendar je zdravje še vedno najpomembnejša dobrina, ki je odvisna resnično samo od nas samih..

Erik

zgodba nekega dekleta

B

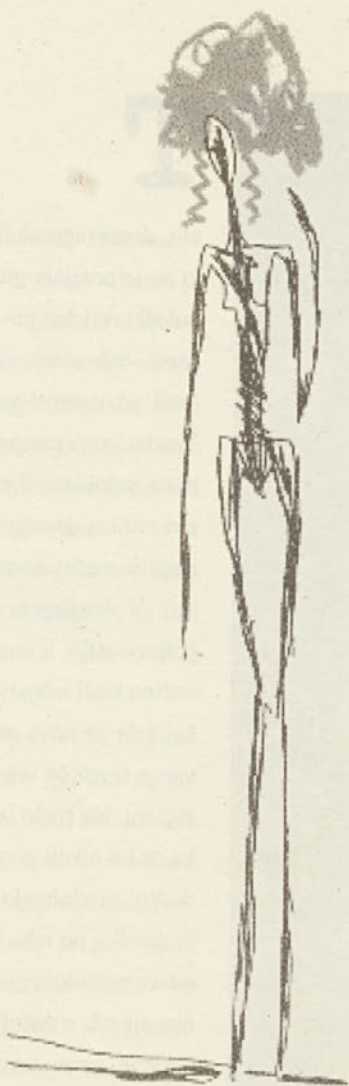
ila je še mlada, pri koncu izobraževanja v osnovni šoli, ko je opazila spremembe na svojem telesu. Boki so se nekako razširili, prsi so pričele rasti, pojavljati so se začeli mozolji, prvič je dobila mesečno perilo. Postajala je ženska. A ona tega ni hotela, še več, ženska niti ni mogla postati. Ni se čutila privlačno, s telesom ni želela vzbujati pozornosti, mesečni ciklus jo je zelo motil. K negativni naravnosti na svoje telo in svet so pripomogle še vedno hujše razmere doma. Odločila se je zatreti ta razvoj.

Tako je pričela hujšati. Sprva je hrano zavračala. Zjutraj je šla v (zdaj že srednjo) šolo, seveda brez zajtrka. Prelomnica spremembe okolja in šole ji je vzela veliko energije in volje, saj se tam ni dobro znašla. K sreči se je lahko prepisala na drugo šolo. A ji to ni dosti pomagalo, saj so njeni pogledi na življenje ostali enaki. Brez zajtrka, brez kosila, brez večerje. Tako je šlo le nekaj časa, nato je prevladala želja po hrani. Toda dekleta je zaradi stradanja izgubilo občutek za količino in kulturo hranjenja, in se tako pravzaprav nažiralo. Takoj po tem pa odhitelo na stranišče...

Svoj cilj, zatreti znake ženskosti na svojem telesu, je doseglo. Tudi mesečnega ciklusa ni bilo več. Bila je suha. Ustrezala je sebi, ker ni imela telesa ženske, paradokso pa je, da je ustrezala tudi modnim smernicam, ki ženski zapovedujejo biti suha, imeti pravzaprav telo otroka.

Kljub doseženemu cilju dekleta ni bilo srečno. Na eni strani se je seveda počutilo bolno, saj se je zavedalo svojega početja in posledic ki jih to početje prinaša, na drugi strani pa je glavni vzrok tega ravnanja ostajal. Razmere v družini.

To dekleta je že od malega trpelo zaradi bratovih groženj in fizičnega nasilja nad

njo, ki se je nekajkrat sprevrglo tudi v spolno nasilje. Brat je bil namreč duševno bolan. Mati, ki bi se v normalnih razmerah verjetno postavila za hčer, je bila odvisnica od pomirjeval in drugih tablet, povrhu pa je včasih še spila kak kozarček. Za "prepire" med hčerjo in sinom je tako vedno krivila hčer, češ da ga je verjetno izzivala. Edini, ki je poleg dekleta v družini imel sposobnost razumnega razmišljanja, je bil oče. On pa je imel napako neodločnosti. Vsakozi je vztrajal ob ženi, ki ga je izkoriščala, in sinu, ki ni znal poskrbeti zase. Pospravljaj je, kuhal, skrbel za gospodinjstvo in hodil v službo. Za hčer

se ni veliko menil. Sicer ne zato, ker je ne bi imel rad, temveč zato, ker ni vedel, kaj storiti. Želel je le ohranяти družino, ne glede na to, kakšna je, in kakšen vpliv imajo odnosi znotraj nje na hčer. Dekle je torej v resnici ostalo samo. Nihče ga dejansko ni razumel, nihče ni vedel, kaj počne. Mati jo je sicer slišala bruhati v stranišču, a resnice ni priznala niti sebi. Sama je bila namreč vedno preveč zaposlena s tem, kako je ona tista, ki trpi. Dekle pa je venčdarle odrasčalo.

V šoli je pri določenih predmetih spoznalo svoje talente. Na intelektualnem področju se je z veliko hitrostjo razvijalo (premišljenost, taktost, razumsko delovanje,... so lastnosti, ki so ga opredeljevale že zgodaj v otroštvu), hkrati pa je imelo motnje v prehranjevanju in postajalo čustveno otopelo. Stalna napetost doma je pustila svoje sledi. Dekle je kar nekaj časa gojilo občutke dolžnosti do družine (še najbolj ga je skrbelo za očeta), te pa je pričelo prekrivati naraščajoče neodobravanje stanja, saj je v njem spoznalo nesmiselnost. Zavedalo se je, kako vsa ta dogajanja porajajo njegove stalne eksistencialne krize. Te so bile še hujše, če je v razmišljanje vpletlo tudi svoje ljubezensko življenje. Njen prvi fant jo je namreč izkoriščal. Pripravil jo je do tega, da mu je zaupala, nato pa jo poniževal. Še ena grenka izkušnja, še bolj potrjeno negativno stališče do življenja.

Dekle je kljub vsemu uspešno dokončalo srednjo šolo, in se vpisalo na fakulteto. To, da se je fizično premaknilo iz okolja, kjer je bivalo skoraj dvajset let, ji je izredno pomagalo. Vsaj med tednom je lahko počelo njej ljube stvari, ne da bi poslušala domače prepire, ne da bi videla tistega ki ji je strl srce. Počasi se je zdravilo. Postopoma se je odpirala, pričela je zaupati. Odkrivala je, kdo sploh je ona. Ona, kot ženska. Ona, kot ženska, ki nekaj čuti. Učila se je, kako s

temi čustvi ravnati, kako se v odnosih s soljudmi obnašati. V resnici je postajala celostna oseba.

Ob koncu tedna pa je bila zopet ujeta. Vračanje nazaj jo je potrla. V njenem kraju so stvari ostajale iste. Tudi sama je tam imela isto vlogo. Vlogo hčere, in zatirane punce. Vlogo dekleta, ki ima občasne motnje s prehranjevanjem.

Zgodba tega dekleta (še) nima konca. Še vedno ne ve točno, kaj bi v življenju rada. Nima dovolj samozvesti, da bi zahtevala, kar ji gre. Ponižno čaka. Na drugi strani pa spoznava nove ljudi, ki v njeno življenje vlivajo svežino. Vsak dan na novo definira svoj svet. En dan je lahko slab, in tisti dan se pojavijo krize, noče jesti, je slabe volje, se počuti nekoristno. Naslednji dan pa je lahko popolnoma drugačen. Pogleda se v ogledalo, in se nasmeje. Telefon kar ne neha zvoniti, v trgovini najde obleko, ki ji je resnično všeč, prebere dobro knjigo, med pogovorom z drugimi ugotovi, da pravzaprav sploh ni tako neumna. Tak dan je dober in za vsak tak dan je hvaležna. V teh dneh je oseba, ki nekaj pomeni...

Odraščati v današnjem svetu je težko. Nenehno tekmovalstvo v lepoti telesa, v znanju duha, stalno dokazovanje in hitre spremembe so tisti dejavniki, ki zaznamujejo mlado osebnost. Pri njenem oblikovanju imajo veliko vlogo tudi starši in družina, vrstniki, ter mediji. Slednji navadno konstruirajo tudi podobo, kakršni naj bi sledili vsi. Ženska naj bi danes imela visoke sposobnosti v poslovnem svetu, bila naj bi denarno uspešna, seveda pa mora tudi njeno telo ustrezati modnim trendom. Mlada dekleta, ki teh kriterijev kakorkoli ne izpolnjujejo, se počutijo odrinjene, nesposobne, neprivlačne, in nasploh nekoristne. Zaradi teh pritiskov pričnejo zavračati svojo podobo, svoje telo. Slednje ne dobi, kar potrebuje za telesni razvoj, posledica pa je lahko tudi nezmožnost razumnega mišljenja.

Nauk zgodbe naj bi bil: vztrajno hodi po lastni poti razvoja, oblikuj svojo osebnost, skrbi za svoje zdravje. Škodljivim vplivom pa naredi konec. **Romana**

"če bi bil ženska, bi bil milijonarka..."

S

tavek, ki mi je dal turbo-pogon za razmišljanje, iz ust nekega študenta. Natančneje na vlaku, ki vozi na relaciji Ljubljana-Koper. Na izrecno iskreno vprašanje, kaj naj bi to pomenilo, mi je odgovoril:

"Ženske imate čudovit donosen kapital. In to je vaše telo!"

What?! In moški ste potem zgrešena investicija tega sveta.....

Zavedati se moramo, da je položaj žensk v družbi tudi njeno ogledalo. Vedno in povsod mora imeti ženska pravico do izobrazbe, zdravstvene nege in vodilnih položajev v družbi. Ženske so nosilke življenja.

Slovenija ni le tranzitna država skozi katero prepeljejo približno 2000 deklet na leto ali ciljna dežela s približno 1000 dekleti iz vzhodnoevropskih dežel, ki so žrtve trgovine z belim blagom po slovenskih lokalih. Slovenija je tudi dežela, od koder ta dekleta prihajajo. Pred tem si ne smemo zatiskati oči. Podatki pravijo, da vsako leto pade v prostitucijo približno 100 deklet. Slovenskih. Vendar pa uradne številke vsaj v določeni meri odstopajo od dejanskega stanja.

Trgovina z belim blagom (bolje rečeno z ženskami) je (kao!) inkriminirana v Kazenskem zakoniku Republike Slovenije. Tako kaznivo dejanje se kaznuje z zaporom od 1 do 10 let. Znano pa je dejstvo, da organi pregona le redko posredujejo v primerih prostitucije.

Prav tako ženske, ki so prisiljene v prodajo svojega telesa, ali bolje rečeno telesca, nimajo nobene zaščite. Ne obstaja nobena nevladna organizacija ali posebej za to

ustanovljena služba ali urad, kamor bi se ta dekleta zatekla po pomoč. Si predstavljate (bralke), da ste nekje v Ukrajini, Bolgariji, in the middle of nowhere, zaprte v zatemnjeni sobi in čakate....zavaljenega, smrdečega ali pa lepo urejenega gospodiča, ki bo z vami ravnal kot z živaljo?! Pa še plačal vam bo za to! Ej, najlepše stvari v življenju so tiste, ki so zastoj. Denar lahko multiplicira kar je v nas samih, ne prinaša pa nobene sreče. In zakaj se je v Sloveniji razvila trgovina z belim blagom? Kot prostovoljka sem zaposlena v Azilnem domu v Ljubljani. Da, to je tista stavba v Šiški, "polna golazni," ki ji ljubkovalno rečemo azilanti ali "ilegalci." Tam sem srečala dve Tajki, ki sta v Slovenijo pribežali čisto nepričakovano. Slovenija jima je bila že takoj na začetku zelo všeč, saj ni "ulične prostitucije". Ni zvodništva. So saloni, bordeli, stanovanja z kamerami. In so mobilni telefoni. Ja, v korak s tehnologijo, pač. Delovanje na visoki ravni. Zelo samostojno. Brez zvodnikov. Če vstopimo v Evropsko Unijo, se bo tudi prostitucija legalizirala. Saj je že bila dana pobuda za pripravo zakona o legalizaciji prostitucije. In potem bomo samo ženske milijonarke. Ufffff, še so stvari, ki mi vzamejo sapo!!!!

Faila

P

rišla sem v leta, za katera je že malodane samoumevno, da jih človek preživlja s partnerjem. "Sigurno si zaljubljena", "kaj pa tvoj fant" in podobne fraze so pogoste, ko se srečam s kom, ki me ne pozna dobro. Pogosto pa je tudi začudenje, ko povem, da nimam fanta. "Kaj pa čakaš?" je vprašanje, ki pogosto sledi. In kaj so moje pogoste misli ter občutki ob tem? Zakaj prekleto jih to sploh zanima?! Zakaj me vidijo kot ubogo revico in ne kot močno, samostojno žensko, ki ne išče partnerja za vsako ceno ali bolj radikalno, ki se ji ne mudi potiskati pred seboj otroškega vozička?!

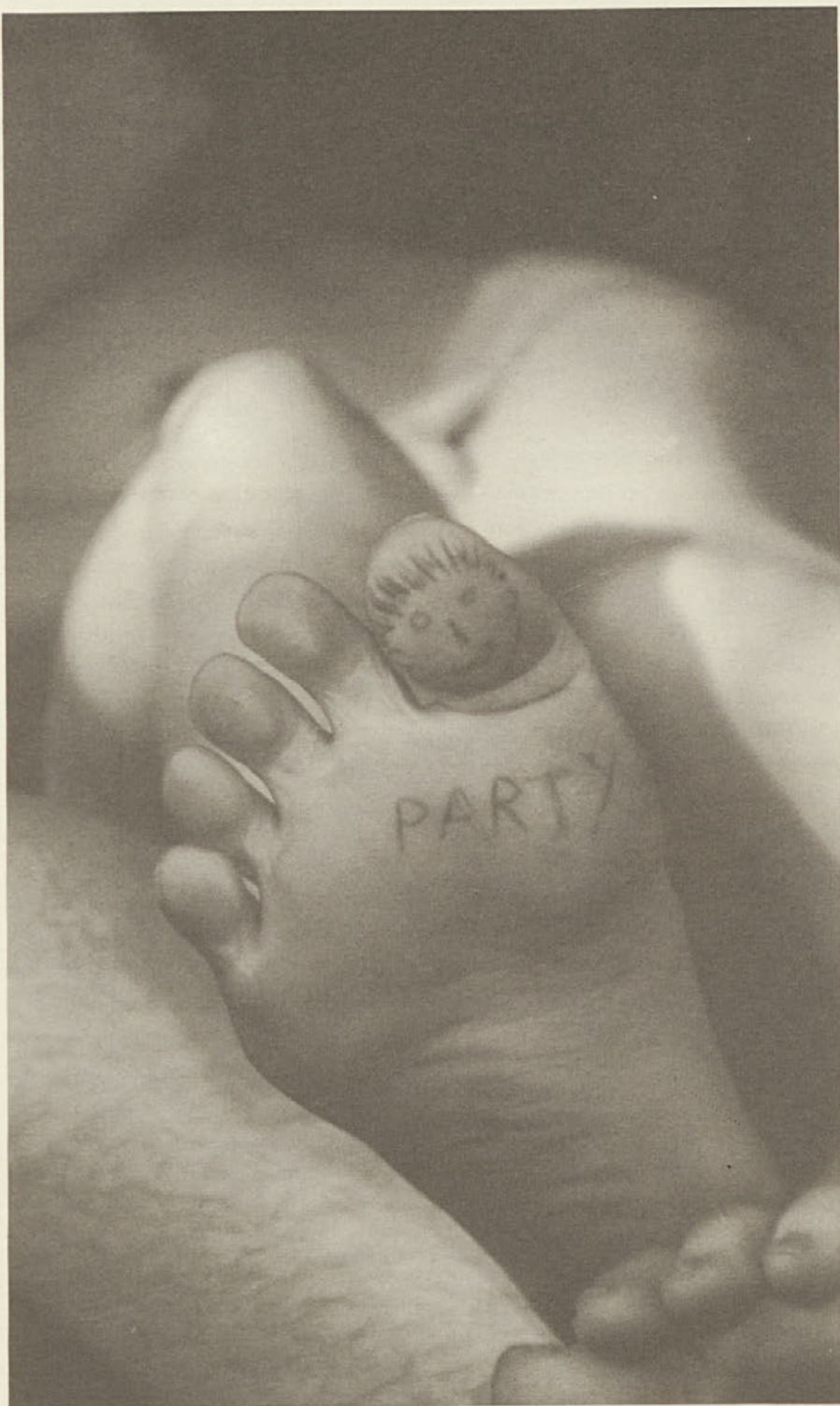
To, da postanem jezna, pomeni, da si takšna mnenja in opazke vzamem k srcu. Ampak ne v smislu: joj, kaj pa, če imajo prav, zagotovo je nekaj hudo narobe z mano... Bolj me razkuri dejstvo, da je partnerstvo in družina še vedno najmočnejša vrednota, ki nam jo vsiljujejo na slehernem koraku. Da ne bo pomote: odkar pomnim, hrepenim po nekom, ki bi delil z mano vse lepo in vse hudo in družina je tudi zame zelo pomembna. Toda s hrepenenjem ni nič narobe in ne pomeni nujno, da moram na vsak način nekoga najti, da ustavi to hrepenenje. Družina tudi niso vedno ljudje, ki pač živijo pod isto streho. K srcu si vzamem kvečjemu to, da se družbi odrasel samski človek malodane smili. Zaradi tega imamo precej obilno

tržno nišo - potrošnikom je v glavnem bolje postlano, če so v parih ali če imajo družino. Samskim pa vsiljujejo tisoče strategij, kako najti pravega partnerja, od trapastih telefonskih programov do knjig in Valentinovega. Naj nam, revčkom, nekdo pomaga... Boleče zveze, ločitve, družinsko nasilje, itd. pa so še vedno tabu. Pri produciranju sparjene družbe pozabljajo najvažnejše: socialne veščine in čustvena inteligenca. Koleni stavim, da večina ljudi, ki ima partnerje ni zrela za takšno življenje. To, da imaš fanta ali punco ne pomeni prav NIČ. Zato se prav razveselim tistih, ki poleg standardnega vprašanja, če imam fanta, vprašajo tudi, zakaj pa ne. E, to je tisto. Zakaj ne? Ha, lahko bi jim naštela imena vseh ljudi, v katere sem bila nesmrtno zaljubljena in jih poslala

vprašat njih, zakaj jim nisem bila po godu. Pa ni klec v tem. Nedavno se mi je to znova potrdilo, ko sem spoznala nekoga, s katerim sva si bila vseč - pa je kljub temu šel po svoje. Jebi ga. Samska sem zato, ker vem, da je partnerski odnos kompleksen proces. Od mene zahteva, da sem zadovoljna s seboj, da sem pripravljena na prilagajanje kot tudi na to, da znam postaviti meje, zahteva, da se zavedam, da partner ni moja last in jaz ne njegova, zahteva zavedanje, da je prava ljubezen brezpogojna, odnos pa pogojen. Vse to in še več! Poljubčki, ki jih vidim na ulici, srčki, ki so povsod razobešeni za valentinovo in podobni klišeji, ki jih dan za dnem srečujem v zvezi s partnerstvom, so zgolj šov. Videz pa - še vedno - pogosto vara. Seveda pa vedno, ko vidim dva na smrt

sama samcata . . .

zaljubljena, pomislim, kako srečna sta, da sta se našla. Istočasno pomislim tudi: kako lepo, da me vse to še čaka. So pa dnevi, ko dvomim v to. Mislim, da je po eni strani homoseksualno usmerjenim dandanes lažje najti partnerja. Pluralizacija življenjskih stilov, emancipacija žensk, višji socialni standard in drugi socialni elementi, ki so se v zadnjih desetletjih okrepili, so prav otežili standardnim vrednotam, da se izrazijo. Morda ni s tem nič narobe, je pa res, da so moški svojo klasično vlogo "osvajalcev" skoraj povsem izgubili in smo tako zmedene ženske, kot tudi oni sami, ko preko novih vrednot skušamo zaživeti v skladu s starimi. Kot nekakšno prehodno obdobje. Kot vse ostalo, tudi to obdobje potrebuje čas. Jaz pa tudi. In ta čas si tudi jemljem. Imam čudovite prijatelje, družino, ki me podpira, hodim v šolo, ki mi je všeč in delam tisto, kar me veseli - povem vam, prav oddahnem si, ko srečam vrstnike in celo mlajše od mene, ki se sprehajajo s svojimi otroki. OK, celo zasmilijo se mi, ob misli na to, kaj vse lahko počnem, kar oni več ne morejo. Po drugi strani pa spet pomislim: vse lepo je še vedno pred mano, kljub temu, da že traja! Torej, biti samski ali ne biti samski? Samo biti. To je edina odločitev, ki je odvisna zgolj od mene in največ, kar lahko sama prispevam v svoje partnersko življenje.

Maruša

gremo se potepat - po avstraliji

Č

e se boste kdaj odločili, da se greste potepat po Avstraliji, vam lahko dam kakšen priročen napotek in povem kakšno lastno izkušnjo, da ne boste potem preveč zgubljeni. Sicer je pa za turiste v tej prelepi deželici tako dobro poskrbljeno, da nihče ne bi smel imeti težave z orientacijo (razen, če boste pod vplivom kakšnih substanc). V skoraj vsakem kraju imajo postavljeno informacijsko točko, kjer zveš vse o okolici, kaj se spleča pogledati. Tu dobiš tudi prospekte in zemljevide, čeprav se včasih zdi bolj zanimivo kar zaviti s poti.

Midva s prijateljem sva prepotovala celo vzhodno obalo, del južne obale, pokukala sva še malo v notranjost celine, saj sva le tako spoznala pristne občutke prvotnih naseljencev- aboriginov.

Sicer pa je pot prepuščena vam samim, najino vodilo je bilo: GO WITH THE FLOW in se je kar obneslo. Ne smete pa mimo naslednjih krajev:

- **GREAT BARRIER REEF** oz. koralni grebeni, kjer se ne boste mogli upreti potapljanju v kristalno zelenomodri vodi med pisanimi ribicami, želvami in nenavadnimi stvaritvami podvodnega sveta.

- **FRASER ISLAND** je največji peščen otok na svetu, zato si ga lahko ogledate le z avti na štiri kolesni pogon. Če si predstavljate, da na otočku ni drugega kot pesek, ste se pošteno zmotili. Del otoka je prekrit z deževnim gozdom, prava mala džunglica. Komaj nekaj metrov stran od bujnega rastja pa čisto nasprotje temu-prava puščava-ne vidiš nič drugega kot pa zgolj in samo pesek. Razen Fata (fatamorgana) kje kliče na kavo. In ko misliš, da boš že podlegel žarkom sonca, se ti pred očmi nariše jezero in

zaplaš skupaj z malimi želvami. Drugo otoško jezero, pravzaprav ujezena deževnica, ima neko posebno moč. V njem so rastline, ki proizvajajo kislino, ki vodo čisti, tako da je čisto prozorna in tudi kožo ter lase dobiš po kopanju gladke in mehke. Bajše gube gladi - ajmo punce gremo tja. V morju okoli otoka pa kopanje ni priporočljivo, razen če ste v prijateljski navezi z morskimi psi.

- **MON REPOS** je zanimiv, če ste ob pravem času na pravem mestu, ko pridejo želve na obalo odlagati svoja jajca. Midva sva imela prav srečo, saj sva naletela na zeleno želvo, eno izmed redkih vrst, dolgo več kot meter. Jajca nato zakoplje, a ne ostanejo dolgo tako, ker jih (z želvo vred) v "dobro" znanosti odnesejo v laboratorij, kjer za vsako želvo vodijo svojo evidenco.

- **V RAINBOW BEACH**u lahko okusite smučanje po 120m peščeni sipini naravnost v valove oceana, fina topla smuka, a slab nadomestek za nas vajene snega.

- **BRISBEANE** je bil meni osebno najlepše mesto, kar sem jih kdajkoli videla, pa sploh ne maram velikih mest. Z rožnatimi travniki, s pisanimi parki in z bazeni s pogledom na visoke steklene stolpnice mesto dokaže, da lahko tudi sive ceste in betonske stene zaživijo.

- **SURFERS PARADISE** - če je to za njih raj, potem tam zagotovo še niso bili. Mislila sem si, da se bo kar trlo surferjev in da bodo izvajali vragolije med visokimi valovi, se je pa le nekaj otrok tam po deskah valjalo. Je pa mesto, z visokimi hotelskimi stolpnici, ki rastejo na robu oceana, prav zanimivo. Kontrastno in živahno.

- **NIMBIN**...vse dobim...pove dovolj

- **BYRON BAY** te s svojo pravljíčnostjo posrka vase. Kraj, kjer se ti čas ustavi, kjer ti zaigra glasba ljubezni, kjer imajo ljudje nasmehe na obrazu in radost v srcih. Kraj, kjer

ljudje zares uživajo življenje noč in dan. Kraj, kjer si resnično lahko to, kar si. Kraj, kjer...oOoOoOopa...kamor bi šla nazaj in se ne bi več vrnila.

- **BALLINA** okoli Božiča spominja na Las Vegas. Prebivalci namreč tekmujejo, kdo bo imel lepše okrašeno hišo, zato celo mesto žari ali z eno besedo - pretiravajo!!!

- **NEWCASTLE** je sicer največja avstralska luka, ampak če si niste ogledali vsaj tisoč grozljivk, raje ne hodite sem. Povprečni IQ prebivalstva je gotovo manjši od njihove številke noge in takim ljudem znajo priti prav čudne misli na pamet. Samo v opozorilo!

- **SYDNEY** vsi že poznate, vsaj od OI dalje, midva sva tu dočakala novo leto. Praznovanje se začne že dopoldne, ko vsak zasede svoj košček trate in piknikuje, tako da je bilo popoldne že vse veselo, zvečer pa že vse naše. Odvijajo se tudi poulični teatri, prodajajo se razni izdelki, katere ljudje razobesijo po sebi, tako da zadeva spominja že na malo maškarado.

- **CANBERRA** kot glavna prestolnica Avstralije je sicer lepo mesto, a mrtvo. Zgrajeno je bilo po načrtu, zato so mu lahko dali lepe stavbe, niso pa mu mogli dati duše.

- **PHILLIP ISLAND** vas prepriča, da pingvini ne živijo le v mrzlih krajih

- **MELBOURNE** pa je mesto, ki spominja na Jesenice. Ko se pripelješ v center, na eni strani opaziš športno dvorano, na drugi en velik dimnik in nekaj starih objektov, vmes pa tečeta cesta in železnica. Tudi "naš" jezik se sliši po ulicah. Kasneje, ko se razgledaš še malo naokoli, pa zveš, da mesto ponuja mnogo več.

- **GREAT OCEAN ROAD** - cesta teče tik ob obali, katera se od vzhodne (peščene) razlikuje po strmih pečinah. Silni valovi počasi, dan za dnem, iz njih oblikujejo svoje umetnije. Tako je nastalo slavnih 12 apostolov,

morje kreira že trinajstega, nekaj posebnega je tudi naravni kamniti most London bridge.

- **MUNGO NATIONAL PARK** je prva znana naselbina aboriginov in oni so (že pred 60.000 leti) dobro vedeli, zakaj so na teh tleh živeli. Edino kar tu zmoti sodobnega človeka, je skrb, da ne bi povozil kenguruja, ker ti vedno naravnost pred avto skoči. Komaj dojemljive barve neba ob sončnem

zahodu se ne da opisati, da ne govorim o pokrajini. Človek se vpraša: zakaj sploh civilizacija.

- **KANGAROO ISLAND** je otoček s turkizno zeleno vodo in na plažo se lahko čisto do vode zapelješ z avtom in že imaš svojo hiško ob morju. Ker imaš vse pri roki, tako lahko tu cel dan izležavaš, ampak se najdejo nekateri, ki so še bolj leni od mene - otoški

Sealionsi namreč cel dan čisto zakomirani ležijo na plazi. Prav zanimivo je bilo spoznati, kakšen jacuzzi si privoščijo fursealsi.

- **ADELAIDE** pa je tako prijazno mesto in za vsakega se tam kaj najde. Midva sva se v njegovi okolici potikala skoraj cel mesec, a kaj, ko je bila to za naju zadnja postaja.

Jagoda

GREAT BARRIER REEF

BALLINA

CANBERRA

KANGAROO ISLAND

KANGAROO ISLAND

KANGAROO ISLAND

KANGAROO ISLAND

slovenija - (tujcem) prijazna država?

Who controls Past controls the Present and Who controls the Present controls the Future

Asian Dub Foundation feat. George Orwell: Memory War (album Community Music)

D

andanes - po t.i. "11. Septembru" - lahko veliko lažje in vse bolj utemeljeno rečemo, da samo vase-zagledani ignoranti in privilegiranci ne priznavajo fašistoidnih ekscesov, ki spreletevajo in na katerih sicer temelji (domnevno nad varnostjo zaskrbljena) Država. A ob vseh problemih, ki jih to divjanje prinaša, lahko vidimo eno izmed dobrih stvari tudi v tem, da bo skozi "Boj proti terorju" na katerega se je podala celotna "mednarodna" skupnost, siceršnja fašistoidna in reakcionarna nprav Države (ki se nam pokaže že na površinsko in skoraj mimogrede zastavljenem premisleku etimologije "države") postala razvidnejša še širšemu krogu ljudi.

Seveda velja, da lahko fašizacijo neke Države spremljamo na več ravninah, vidimo v različnih praksah ter prepoznavamo pozitivne in negativne trende. Tako se npr. vključevanje oz. pridruževanje Evropski uniji v Sloveniji kaže predvsem kot prevzemanje *acquis communautaire* (kot brezpogojno demokratizacijo in siceršnje izboljšanje), četudi naši odločevalci meglo usklajevanja & pridruževanja Uniji velikokrat izrabijo za uvajanje norm, ki niso prav nič evropske. Hkrati ni da verjamemo, da je v "evropskosti" sami veliko po čemer bi se veljalo zgledovati. Zadosti je, da pogledamo komu, katerim subjektom EU zagotavlja svobodo prostega gibanja (pretakanja, cirkuliranja,...) po svojem ozemlju. Evropska unija se suče okoli zagotavljanja prostega pretoka oseb, **kapitala**, **blaga** in **storitev**. In če gre verjeti še toplim obljubam domačih političnih zastopnikov z najvišjih državnih pozicij, bo trdnjava Evropa razširila schengensko južno fronto na slovensko jugovzhodno mejo že čez dobro leto.

Prav na dan, ko se je tam daleč nekje na Balkanu še zadnjič obeležil nekdanji "Dan bratstva in enotnosti" - 29. Novembra, je notranji minister Rado Bohinc skozi vladno sejanje popeljal novelo Zakona o tujcih, s katero vlada RS predlaga spremembe kar 75-ih členov obstoječega zakona. Seveda se vsega lotevamo zaradi usklajevanja z evropskim pravnim redom in izboljšanja učinkovitosti postopkov, je na novinarski konferenci po seji vlade domači javnosti zaupal minister Rado; "...pa tudi zaradi izkušenj, ki smo jih imeli letos s tujci in nasploh s to problematiko," so ministra Bohinca še pocitirali pri časniku Delo. Po zagotovilih ministra Bohinca ima naša Država zavestno politiko do problema migracij, pristojni iz različnih ministrskih resorjev pa ta zavesten odnos do nadaljnega vodenja migracijske politike že prelivajo v nekakšno resolucijo o migracijski politiki za prihodnja obdobja. Minister Rado je natrosil še par drugih novosti, ki jih prinaša vladni predlog, neproblematično postregel z nekaj obveznih števili in to je bilo to.

Nekako podobno ležerno bo šel mimo nas najbrž tudi sprejem novele Zakona o tujcih v državnem zboru RS. In prav na ločnici med državljanom in ne-državljanom (torej domačinom in Drugimi in ne toliko Slovencem/Neslovincem) sloni aktualna politično-pravna hegemonija, prav skozi (svoje) subjekte - ki so vse prevečkrat nekritično poimenovani kar državljani - za njih in preko njih živi Država. Tudi in predvsem Evropska unija, "kao" ena izmed aktualnih emanacij globalizacije.

Da pa ne zaključimo v preveč brezizhodno-demokracičnem tonu bomo predstavili še nekaj novosti, ki so bile v tej fazi sprejemanja zakona predstavljene javnosti, torej državljanom in državljanke (seveda smo s strani Države predstavljenim dejstvom dodali nujne komentarje in skromne predloge rešitev):

(a) v Sloveniji, med slovenskim državljanom in državljanke, prebiva samo dobra 2 odstotka (!!!!) oseb z različnimi pravno formalnimi aranžmaji za tujce. Ker že vsaj dobro desetletje - nekako od državotvorne emancipacije Slovenije (zgolj naključje!?) - razni in različni strokovnjaki/-inje opozarjajo na zaskrbljujoče demografske in s tem povezane finančno-materialne trende, ki se rišejo prebivalstvu Države, bi nas moral ta mali delež skrbeti. Slika postaja še bolj zaskrbljujoča če pogledamo pričakovanja in finančne obremenitve, ki nam jih vcepljajo glede "penziona", ter različnih paketov zavarovanj in dolgoročnih finančnih rešitev, ki nam jih kuhajo v različnih resornih kuhinjah....

Če ljudstvo umira, če se nezadostno reproducira in zategadelj odmira, mu je potrebno pomagati. Malo sveže "rumene", "črne" ali "rjave" krvi ne bi nacionalni substanci prav nič škodilo, prej obratno. Že dolgo je obče sprejeta skromno konzervativna teza, da lahko zapadnjaški kapitalistično liberalno navdahnjeni "talilni lonci" brez nevarnosti eks- ali im-plozije "prekuhajo" tja do 10 odstotkov prebivalstva tujerodne kulture.

(b) s predlogom Zakona o tujcih je utrjenim Ordnung&Disziplin silam uspelo razširiti pristojnosti represivnih obmejnih organov, natančneje, državni uslužbenci v policijskih uniformah lahko tujcu na podlagi suma (!!!) terorističnih dejanj (pa tudi drugih nasilnih dejanj) zavrnejo vstop v Državo. Pri tem pa niti G.W. Bush - "prvi veliki eksorcist sodobnega terorja" niti "prvi lakaj s te strani Luže" T. Blair ne vesta kaj terorizem je in kaj ni. Po mnenju prvega moža slovenskega notranjega ministrstva v takšnih primerih ne gre za kršitev človekovih pravic, mnenje prvega moža domače policije pa itak že poznamo: "vse je bilo v skladu z zakonom in v okvirih predvidenih s stroko".

(c) glede na to, da je v obdobju 1.1.2000 - 29.11.2000 skušalo Slovenijo "ilegalno prebežati" 31.084 oseb, v istem obdobju letos pa samo 20.266, je potrebno to "presenetljivi-

vo zmanjšanje", kot ga imenuje minister Bohinc, najbrž jemati za delovni uspeh naših obmejnih policijskih organov (kakor bi zagotovo porekel prvi mož policije, če bi ga seveda kdo povprašal) pa tudi vse bolj restriktivne regulative, ki je že dolgo tega prestopila še dovoljeno v omejevanju osnovnih človekovih pravic.

Naj opozorimo na še eno recimo ji statistično zanimivost v zvezi s t.i. "ilegalnimi prebežniki": ob skoraj 50.000 ljudeh, ki so v Slovenijo v skoraj dveh letih vstopili na illegalen način, jih ima status azilanta samo 35, samo 2200 tujcev pa ima v Sloveniji začasno zatočišče. Pri tem je samo lani za azil zaprosilo 9244 ljudi, letos pa do 29. novembra 1430 ljudi. Pa ne da si upa naša demokracična, pravna in socialna Država ženskam in otrokom iz islamskega sveta, turškim ali iraškim Kurdom, Čečenom ali v zadnjem času aktualnim Afganistancem ne priznati azila!?

(d) minister Rado se je posebej pohvalil še z eno noviteto, ki jo uvaja predlagani Zakon; tujcem, ki jim organ Države ne prizna dovoljenja za prebivanje v Sloveniji, takšne odločitve ni potrebno niti utemeljiti (zna biti, da pritožbo pa lahko vložijo, he he he).

Pričujoči tekst smo začeli z verzoma Asian Dub Foundation, z njihovim prepesnjenjem izvorno Orwellovega stavka iz romana 1984. Le da je George Orwell, če natančno preberemo njegov zapis: 'Who controls the past controls the future. Who controls the present controls the past.', kljub vsemu stvari zastavljal odprteje, bolj optimistično do možnih sprememb in predrugačenj. V tem duhu je potrebno vztrajati (tudi na področju politike in kulture do Drugih), pri čemer ne gre pozabiti (tu pa so A.D.F. brezpogojno zadeli žeblico na glavico), da ...

*There is no such Thing as Illegal
Immigrants, only Illegal Governments...*

Asian Dub Foundation: Colour Line (album Community Music)

Ljubljana, 6.12. 2001

Mirsad BEGIĆ

V

petek, 14. decembra je bila na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani organizirana okrogla miza, na kateri je nizozemsko politiko na področju prepovedanih drog predstavil član parlamentarne skupine "Demokrati '66" in eden najpomembnejših tvorcev nizozemske politike na področju prepovedanih drog, Boris Dittrich.

Okroglo mizo je odprl dekan Fakultete za družbene vede, dr. Igor Lukšič in v uvodnem nagovoru povedal, da izbor kraja okrogle mize ni bil naključen. V naslednjem študijskem letu bo namreč podiplomske študijske programe Fakultete za družbene vede dopolnil mednarodni študij o drogah. Na ta način se tudi Slovenija odpira za temeljitejši pristop k reševanju problematike drog. Ta problematika je zelo široka in občutljiva, zato je o njej potrebno govoriti. O tem je prepričan tudi Milan Krek direktor Urada za droge, ki je ob okrogli mizi dejal, da imajo pri tem posebno vlogo mediji, ki naj poročajo o tej temi in na ta način širijo znanje o problematiki povezani z drogami.

V nadaljevanju je povzeto predavanje člana nizozemskega parlamenta, Borisa Dittricha, ki je v svoji razpravi predstavil politiko do konoplje oziroma marihuane kot mehke droge, nizozemske izkušnje z alkoholom in tobakom ter politiko do trdih drog, zlasti ekstazija in heroina (na nekaterih mestih sem dodal še nekaj komentarjev). Naloga politikov je iskanje ustreznih rešitev: to pomeni, da na terenu spremljajo dogajanje povezano z drogami in da so na ta način zbrane izkušnje zelo pomembne pri oblikovanju politike do drog. Nizozemska politika do drog je takšna, da ne prepoveduje uporabe drog, pač pa želijo predvsem mlade seznaniti zlasti s škodljivimi učinki, ki jih prinese uporaba drog. Prepričani so namreč, da je učinkovitejše od prepovedi in kaznovanja - izobraževanje in informiranje.

Mehke in trde droge

Na nizozemskem verjamejo, da uporaba mehkih drog (kot je na primer konoplja) ni zelo nevarna za zdravje. Zato so se odločili, da natančno ločijo mehke in trde droge. Za to so se odločili, da bi predvsem mlade zavarovali pred škodljivimi drogami, zlasti pred trdimi drogami, kot so heroin, kokain, crack ali ekstazi. Odločili so se tudi, da mora biti v državi prostor, kjer si ljudje lahko priskrbijo mehke droge. Zato omogočajo ustanovitev t.i. coffieshopov.

Za coffieshope veljajo nekatera stroga pravila, ki se jih coffieshopi morajo držati: dovoljeno je obiskovanje coffieshopov in kajenje ter kupovanje konoplje (dovoljena je prodaja količin do največ 5 gramov); ne dovoli se prodaja trdih drog; oglaševanje coffieshopov ni dovoljeno; v coffieshopu in njegovi bližnji okolici, torej tudi na ulici, mora biti zagotovljen red; vstop v coffieshope mlajšim od 18 let ni dovoljen. Na Nizozemskem ne želijo, da bi mladi ljudje padli v roke preprodajalcem, ki prodajajo tudi kokain, heroin ali ekstazi. Zato razlikujejo mehke in trde droge, kar pa ne pomeni, da spodbujajo uporabo drog.

Alkohol in tobak

Zlasti mlajšo javnost informirajo o nevarnostih uporabe tobaka, prav tako o nevarnostih uporabe alkohola. Veliko ljudi pije alkohol. Na podlagi znanstvenih rezultatov je znano, da je uporaba konoplje mnogo manj nevarna kot uporaba alkohola. Kdor prekomerno pije alkohol lahko postane nasilen. Kdor pa kadi konopljo ali je piškote iz konoplje postane zelo miren in ne agresiven. Različni znanstveni rezultati kažejo, da je problem uporabe alkohola in tobaka mnogo nevarnejši kot problem uporabe konoplje oziroma mehkih drog. Velika je ekonomska škoda, ki jo povzročijo ljudje ko pijejo alkohol in tako postajajo vse agresivnejši, pretepajo druge ter uničujejo stvari. Ko je nekdo zasvojen z alkoholom se težko odvadi in zopet uredi svoje življenje. Več ljudi je zasvojenih z alkoholom kot z drogami, pri tem pa se zavedajo, da je uporaba alkohola in tobaka družbeno sprejemljiva ter da velik komercialni lobi spodbuja njuno uporabo. Z mehkim drogami ni tako, zato imajo politiki oziroma družba več vpliva na uporabo mehkih drog.

Uporaba alkohola je v Sloveniji že skoraj pregovorna. Tudi zato mladim pitje alkohola in kajenje predstavlja nekakšen šport in del nacionalne folklorne. Zavedati pa se je treba, da je alkohol pogost razlog številnih človeških tragedij in da bi bilo zato potrebno spremeniti politiko do alkohola. To pa pomeni spremeniti tok zgodovine in tradicije, pomeni temeljit premislek o vrednotah sodobne slovenske družbe. A zalogaj se zaenkrat zdi prevelik! Vprašanje je le, kakšna bo cena tolerance.

Legalizacija - dekriminalizacija mehkih drog

Ljudje pogosto govorijo o legalizaciji, a se motijo. Nizozemska je podpisnica različnih mednarodnih pogodb, s katerimi so se države zavezale, da bodo naredile vse, da se zmanjša uporaba in prodaja, uvoz in izvoz drog, tudi mehkih. Vse te mednarodne pogodbe ne razlikujejo mehkih in trdih drog, kar Nizozemski predstavlja oviro. Legalizacija mehkih drog je zato praktično nemogoča. Zato so mehke droge dekriminalizirali, niso jih pa legalizirali. Tako coffieshope redno nadzorujejo in če ne spoštujejo omejitev jih lahko pristojni organi tudi zaprejo. V zadnjih nekaj letih so opazili, da se število coffieshopov počasi zmanjšuje (pred tremi leti je bilo v celi državi 1150 coffieshopov, zdaj pa jih je 845). Za coffieshope, ki delujejo in izpolnjujejo pravila, ni razlogov da bi jih zaprli.

politika do drog

Ekstazi

Mehke droge so le del celote. Najbolj priljubljena trda droga na Nizozemskem je ekstazi. Veliko mladih ljudi ponavadi jemlje ekstazi na house partijih ali podobnih velikih zabavah. Znanstvene raziskave so pokazale, da pogosto uživanje ekstazija lahko trajno in nepopravljivo poškoduje možgane. Pred kratkim so se soočili tudi s smrtnim primerom, ko so nekateri posamezniki misleč, da gre za ekstazi, vzeli tabletko katere vsebine niso poznali in so zato umrli. To je pripeljalo do razprave kaj narediti s temi ljudmi, ki imajo eno, dve ali tri tabletko za lastno uporabo. Odločili so se, da na velikih zabavah, ki se jih udeleži tudi po več tisoč mladih, preskrbijo opremo za testiranje vsebine tabletk, ki jih imajo mladi. Ko nekdo na zabavo vzame nekaj ekstazijev lahko vsebino teh tablet da preveriti v manjšem laboratoriju. Tako lahko ugotovijo ali je neka tabletko ekstazi ter ali je škodljiva. Poleg tega tiste, ki dajejo testirati tabletko, obveščajo o vsebini tablet ter jih informirajo in opozarjajo o nevarnostih in škodljivosti. Spoznati je treba, da če vzameš tabletko, le-ta vsebuje ekstazi ter da je zelo nevarna in zdravju škodljiva. Jemanje odsvetujejo, a če želiš, tabletko je tvoja. Ustreznejši pristop je ta, da lahko nadzorujejo in ne prepovedujejo. Če se prepove uporaba, bodo ljudje ekstazi pojedli doma ali na ulici, ne da bi vedeli kaj tabletko dejansko vsebuje. S testiranjem tablet na velikih zabavah spoznava jo ponudbo in novosti na trgu drog, spoznajo katere sintetične droge so priljubljene, kaj vsebujejo tablete in če so nevarne ali bolj nevarne od drugih drog.

Pri tem velja opozoriti na podatek, ki ga je na okrogli mizi predstavila predstavnica nevladne organizacije DrogArt, ki deluje na področju osveščanja javnosti o škodljivosti uporabe plesnih drog, torej tudi ekstazija. V Sloveniji na velikih plesnih zabavah kar 84 % obiskovalcev, med katerimi so večinoma mladi, stari od 15 do 19 let, uživa ekstazi. Primerjava pokaže, da na Nizozemskem, kjer izvajajo drugačno politiko do drog kot v Sloveniji, od stotih obiskovalcev plesnih zabav ekstazi uživa 25, medtem ko pri nas kar 84 obiskovalcev od stotih na takšni zabavi vzame ekstazi. Podatek je nedvomno zaskrbljujoč in ga lahko postavimo ob bok ugotovitvam o porabi alkohola v Sloveniji.

Heroin

Nekaj tisoč uporabnikov heroina je v primerjavi z alkoholiki praktično zanemarljivo. Heroinske odvisnike skušajo spodbuditi za vključitev v različne programe z namenom, da sami uredijo svoje družbeno življenje. Nekateri dolgoletni odvisniki od heroina počasi propadajo, izgubljajo službe, so v slabi fizični in duševni kondiciji. Popolnoma zadeti hodijo po ulicah, saj rabijo veliko denarja za nakup heroina na črnem trgu. Heroin se seveda ne prodaja v coffiishopih. Ker odvisniki rabijo veliko denarja so pogosto vpleteni v kriminal: vdirajo v avtomobile in hiše in podobno. To je socialni in politični problem. Heroinske odvisnike vključujejo v različne zdravstvene programe, da bi se opogumili in opustili droge - tudi s pomočjo metadona (ki je le nadomestek heroina). V številnih mestih imajo metadonske avtobuse, kamor prihajajo registrirani odvisniki in kjer lahko dobijo manjšo količino metadona. Na ta način zmanjšujejo potrebo po heroinu vsaj malo. Z uporabo metadona želijo vsaj nekaterim odvisnikom pomagati vključiti se v normalno življenje z namenom, da se vključijo v ustrezne programe odvajanja. To pa je zelo težko, saj je heroin droga, ki hitro zasvoji in spremeni tudi fizično stanje odvisnika.

Izvajajo tudi program "Čista igla". Odvisniki uporabljajo heroin intravenozno (z injekcijsko iglo) ali ga kadijo. Program "Čista igla" je namenjen odvisnikom, ki za uporabo potrebujejo injekcijsko iglo. Tako lahko odvisnik v različnih mestih na Nizozemskem zamenja uporabljeno iglo za čisto. Preden so začeli s tem programom so opažali, da več odvisnikov hkrati uporablja isto iglo, kar je povzročilo številne infekcije z virusom HIV. Ob izvajanju programa "Čista igla" pa so opazili, da je infekcij z virusom HIV med odvisniki precej manjše kot v drugih državah.

Po drogah in po drugih sredstvih, ki spreminjajo razpoloženje, posegajo tudi mladi. Mladi želijo preizkusiti sadež s prepovedanega drevesa, to je naravno. A ko starši in učitelji govorijo o tem, kako droge niso dobre in da so škodljive pogosto pozabijo povedati, da uporaba droge prinese občutke ugodja in brezskrbnosti. Ko mlad človek prvič poskusi drogo, o kateri so mu vsi govorili kako je to slabo in škodljivo, ugotovi, da občutki niso enaki napovedim staršev in učiteljev. Hkrati s tem ugotovi, da starši in učitelji niso povedali vsega in da nekaj skrivajo. Na ta način mlad človek dobi podzavestno sporočilo, da starši in učitelji ne govorijo resnice oziroma vsaj ne povedo vsega, saj so se po užitju prepovedane droge počutili odlično, torej ravno nasprotno kot so govorili starejši in da jim zato ne gre verjeti. In komu naj verjame. Morda preprodaialcu, ki mu bo govoril o tem kako je vse lepo?

Politiki na Nizozemskem so prepričani, da je zelo pomembno imeti stik z ljudmi. Politiki občasno obiščejo institucije, kjer delajo z odvisniki, zapore, kjer so zaprti odvisniki, obiskujejo pa tudi coffiishoppe ter house partije in druge zabave, kjer se z mladimi pogovarjajo o tem kakaj tvegajo in jemljejo ekstazi. Poslušajo jih in te informacije predstavijo v parlamentu, kjer želijo oblikovati realističen pristop reševanja problematike drog. V tem pogledu se Nizozemska razlikuje od drugih evropskih držav. Politiki pogosto govorijo, da je potrebno droge prepovedati in mislijo, da ljudje tovrstno govorjenje želijo poslušati, če se v praksi nič ne spremeni.

marjetica

bellis perennis

“Ko lahko s stopalom prekriješ sedem marjetic, je poletje tu.”, pravi angleški pregovor, ki bi lahko svoje mesto našel tudi pri nas. Nežne marjetice, ki vsako leto prekrijejo marsikatero trato s svojimi ploskimi listi tako gosto, da se med njimi ne zrine niti ena sama travica, so prijazne znanilke pomladno-poletnega časa.

Z njimi smo si kot otroci spleтали cvetlične ogrlice, zdaj pa jim le še kdaj pa kdaj namenimo bežen pogled. In če bi nam nekdo povedal, da so v osemnajstem stoletju s poparkom marjetic zdravili jetiko? Ja, te naše znanke iz družine nebinovk niso le drobne gospodičnice z lepimi krilci in naše babice in dedki jim prav gotovo niso zaman pravili tudi bogecove rožice, saj

so jih poznali veliko bolje, kot jih danes poznamo mi.

Čeprav ima marjetica veliko zdravilnih lastnosti, pa se vsa njena imena res sučejo okoli lepote in ljubkosti. Tako ni preveč presenetljivo, da na zahodu predstavlja simbol nedolžnosti in čistosti, prav tako pa tudi sončno znamenje in so jo zato imenovali *oko dneva* (angleško 'day's eye' ... daisy!). Nekateri stari pisatelji so trdili, da njeno rodovno ime prihaja iz latinske besede bellus (lep, očarljiv), drugi pa so prepričani, da je njegov izvor ime gozdne nimfe Belidis. Kakorkoli že, tudi slovenska ljudska imena so naklonjena predvsem njeni skromni lepoti in jo lahko prepoznamo pod imeni gospodičnica, ljubljenska, ptičica, iskrica in katarinčica. V čarovnem zeliščarstvu sodi med ženske rastline in tisti, ki utruga prvo marjetico v letu, bo 'neobvladljivo obseden' z duhom spogledovanja. Za tiste bolj skromne pa je dovolj, če jo le nosijo s seboj in privabila bo ljubezen.

To naj bo za enkrat dovolj o lepoti in ljubezni, saj je o zdravilnosti bogecove rožice še precej povedati. Dr. Hill je že leta 1771 povedal, da je poparek marjetičnih listov odlično zdravilo proti jetiki. V štirinajstem stoletju je bila marjetica sestavina mazila, ki so ga uporabljali za celjenje svežih ran ter lajšanje protina in vročine. V šestnajstem stoletju pa je angleški zeliščar Gerard dodal, da marjetica zanesljivo pomaga pri bolečinah vseh vrst in je nepogrešljiva, ko pride do vnetja jeter.

V dvajsetem oziroma enaindvajsetem

stoletju jo v domači lekarni uporabljamo samostojno ali v mešanici zelišč predvsem pri prehladu dihal, vnetju poprsnice, slabi presnovi, slabokrvnosti in želodčnih težavah. Poparek lahko pozimi pripravimo iz posušenih cvetov in mladih listov, pomladi in poleti pa si privoščimo čim več svežih marjetic. Vsebujejo veliko dobrodejnih učinkovin, med njimi vitamin C in A, sadne kisline, čreslovine, saponine in druge snovi, ki jih bo organizem po zimskem zatišju še kako vesel. Mladi listi, popki in cvetovi so zelo okusni in dekorativni v solatah, juhah in omakah. Skupaj s trobenticami lahko z njimi okrasimo tudi sladice, saj nas osladkorjene presenetijo z okusom po marcipanu.

Ko smo že ravno pri spomladanskem čiščenju organizma, ne smemo pozabiti, da ga bo neizmerno vesela tudi naša koža. In tako smo prišli tudi do praktične povezave marjetice z lepoto. Pomladanska kopel z marjeticami je namreč pravi balzam za utrujeno kožo. Privoščimo si vsaj petnajst minut sproščenega namakanja med množico malih cvetov in tako sprostimo tudi naše očke. Marjetica pomaga očistiti kožo in če potrebujemo prav to, si z ohlajenim poparkom umijemo obraz večkrat na dan. Enako lahko storimo pri lišajih in ekcemih ali manjših kožnih poškodbah. Ta mala trajnica, ki se prav rada sama zaraste med travo pred hišo in je bomo morda sedaj še posebej veseli, je tudi slastna paša za čebele in metulje. Oni že vedo, kaj je dobro.

Špela

samozadovoljevalski nasveti

K

daj ste se nazadnje nasmehnil Soncu? Temu viru energije: toplote, svetlobe, ljubezni. Kdaj ste mu nazadnje pogledali v oči (v sebi seveda – da ne bom kriva kakšne slepote), ga pozdravili, mu povedali, da ga imate radi? Kdaj ste si pravzaprav vzeli čas, da si priznate, da vam je lepo, da se bodo oblaki umaknili, ko jih boste hoteli odgnati?

Veste, prišel je moj najljubši letni čas. Vse je dišalo po soncu. Po pomladi, po novem začetku (veliko bolj kot 1. 1.), po ljubezni. Vse je tako polno energije, lepote, ljubezni. Vsaka bilka mi pove, da živim, da sem! Vzemite si zopet čas zase. Ali pa za vaju/vas/nas. Pojdite nekam, kjer se konča vaš mikrosvet. Pojdite na mejo vsakdanjega. Pojdite korak dlje kot druge dni. Namesto na rob mesta, čez rob. Namesto na vrt, do sosedu (samo zato, da mu rečete »Dober dan« in »Ne, ne bom kave, danes imam zmenek s soncem«). Potem pa tam, na koncu vašega mikrokozmosa, na meji med vsakdanjim in nevsakdanjim svetom

moodswings

Nastopil je čas izgovarjanja na spomladansko utrujenost. Ampak tudi v utrujenosti prihaja do nihanj - razganja nas takrat, ko bi morali mirovati, ko pa je treba kaj postoriti, se počutimo ubiti, smo brez volje in podobno. Preden posežete po stimulansih oz. tolažilnih substancah, lahko še vedno poskusite z glasbeno terapijo. Zato pa tudi obstaja ta rubrika...

Najprej retro priporočilo: o **YES** bi se bržkone dalo nakladati, saj so v svoji dve dekadi trajajoči dobi ustvarili marsikaj. Art-rock band je sicer preživel precej sprememb (predvsem osebnih), pa vendar v glasbeni zgodovini pustil močan vtis. V njihovo glasbo ne gre dvomiti. Priporočam predvsem albume iz njihovega zgodnejšega obdobja, kar pomeni, da pridejo v poštev letnice izdaj med 1970 in 1977. Zakaj? Art rock je že sam po sebi s harmonijami, jazzom, rock'n'rollom, soulom in bluesom bogata godba, ki hrani dušo, svojevrsten sound zasedbe Yes, glas Jona Andersona in "pravičljna" besedila pa naredijo še dodaten katarzični efekt.

Zdaj pa skok dve do tri dekade naprej. Leta 1997 se je zbrala kanadska skupina mladcev in mladenk **GOD SPEED YOU BLACK EMPEROR!**, ki smo jo imeli priložnost slišati in videti tudi pri nas, februarja v Ljubljani. Bojda je članov kar 15 in to ni edini band, ki jih zaposluje. Glede na to, kaj in kako igrajo pa je reči "zaposluje" preveč površno. Očitno je, da svojo glasbo živijo. Niso jim tuji številni klasični inštrumenti. Z efekti, obvezno videoprojekcijo, ki kaže na agonijo sodobnega načina življenja in drugimi malimi inštrumenti ter podobnimi pripomočki, te dobesedno začarajo in počasi vozijo od tišine, do glasne katarze pa spet nazaj. Najdeš lahko pet njihovih albumov, še najmanj težav pri iskanju le-teh pa boš imel verjetno z zadnjim, nedavno izdanim *Lift Your Skinny Fists Like Antennas to Heaven*. Ne oklevaj!

Morda še kaj z domače scene, kjer se dogaja marsikaj in je ne gre zanemarjati. Tole ne bo najnovejše, ampak še kako primerno za vsa pomladna počutja, ki ogrožajo živce, količino energije itd.

TANTADRUJ bi Jeseničani morali poznati vsi. No, to sem zapisala predvsem zato, ker sem v prvem letniku jeseniške srednje šole posedala pri urah umetnostne vzgoje, ko je učil še Boštjan Soklič in si zdaj domišljam, da je bilo to svojevrstno obdobje. Soko je nekako "nosilni steber" zasedbe, ki je na sceni pravtako že dve dekadi (upam, da se nisem zmotila) in je dober del svoje mladosti prebil na Jesenicah. Mitični etno-folk Tantadruja je svojevrstno doživetje, ni važno iz katerega obdobja jih poslušate. Zasedba ni povsem stalna, kar je kvečjemu dodatna plus točka, saj tako lahko pričakujemo vselej kaj novega. Opozorilo, da gre za glasbene in poetske virtuoze je najbrž odveč, v mislih pa sem imela najmlajši, dve leti star izdelek *Karantanski Blues*, kjer je na primer presenetila mlada in obetavna vokalistka Valentina. Skratka, čudovite balade bi vas morale zadovoljiti, menda pa že letos lahko pričakujemo nov presenetljiv izdelek (in upam, da tudi kakšno turnejo).

Bog mi pomagaj, če se nisem dovolj potrudila... Zdaj pa je na vas, da izberete in - pomp up the volume! Ostanite v rožicah...

Maruša

nastavite obraz soncu. Naj vas poboža po nosu, naj vam napolni oči (in jih zato skrijte), naj vam vrne nasmeh (in ga bo), naj vam zapoje pesem ali pa si jo zapoje sami. Spojite se s soncem. Postanite eno z drevesom na katerega ste naslonjeni. Izmenjajte si energijo. Potegnite nekaj toplote iz zemlje in ji jo nekaj podarite. Odgovorite pticam. Smejte se (smeh je pol zdravja). Poljubite list (pa ne na hitro, v poljub vložite energijo), poljubite nekoga. Vonjajte, vonjajte travo, rože, ptice, mravlje. Božajte (z nogami, prsti, dlani, usti) vse živo. Ljubite (s celim telesom, z vso bitjo). Čutite.

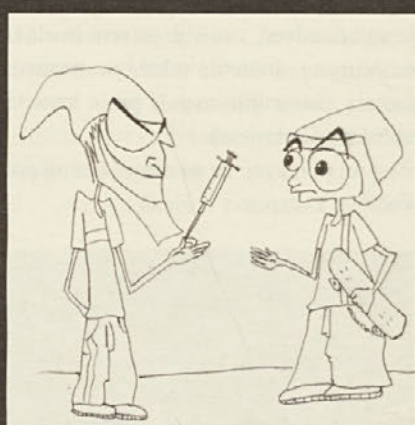
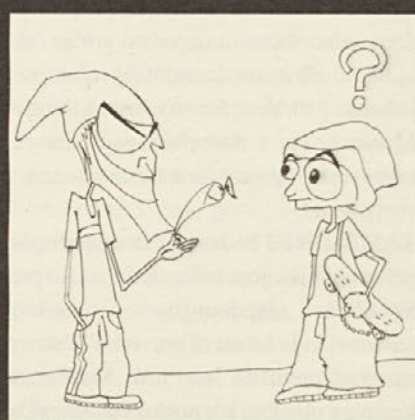
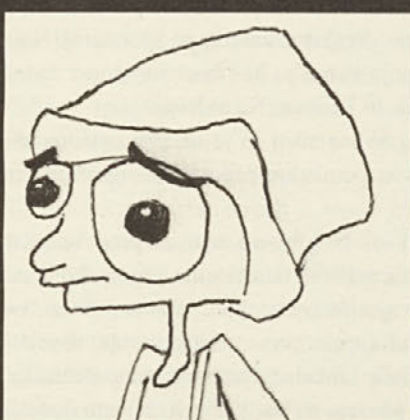
Tam na vaši osebni meji, stran od vsakdanjosti, pa vendar v stiku z njo, boste začutili lepoto vsakdana, lepoto tega, da smo. Napolnili si boste baterije, komu (ali nečemu) podarili nekaj ljubezni in je ogromno prejeli. Obudili boste osnovne (vsakdanje) čute in priklicali iz podzvesti one, nevsakdanje. In boste živeli. Še vedno in spet. Tako kot ostala narava. Tista, ki jo imamo za manjvredno, ker naj bi ne mislila, ne uporabljala razuma, pa vendar je srečna (je, glede na človeški odnos do nje?), polna energije zase (in za nas razmišljujoča nadbitja, kot se deklariramo). In zanimivo; čeprav nam narava (»živa in neživa«) daje energijo jo vedno ima na zalogi, ne zmanjka je. Sedaj veste, da je energija neuničljiva, če jo dajemo, delimo. V sožitju ni nič uničljivo. To spoznanje je darilo pomladi. Čutiš?

Neja

T

krona

elo kot svet. Izgubljanje svetega. Odsevi, odslikave, ideali, trendi, dogme, plastika, genetika. Dana božanskost - odvzeta. Izvirni greh - etiketa. Telo osamijo, oblečejo, oblikujejo, vsiljujejo, prepovedujejo, kaznujejo, režejo, trepljajo, kažejo, skrivajo, rodi-jo, pokopljejo, pozabijo... Ker ima potrebe. Potreb nočejo. Ker sploh nočejo živeti? Bežijo pred življenjem na katerega se izgo-varjajo. Tako moder je ta svet.

strip

To smell the roses, plant some.

●	●	KDOR UPORA- BLJA	VEČ ŽEPOV	DRŽAVA V AZIJI	DEL PROGE	VESOLJ- ČEK	PREBIVAL- KA KITAISKE	●	●	MAHLEN RUŽNI SADEŽ	DVOJICA
●	UGODJE	NAJDEŠ GA V VINU						PRAVLJ- ČNO BITJE	AVTOBUS, POSTAJA		
PIJAČA, KI SE PIJE PRED JEDJO									NATRIJ		
TENIŠKI REKVIZIT						NEKDANJI JES. HOK. KLEMEN			OBUVALA		
GLASEN IZRAZ STRAHU					MESTO V NEMČIJI						STANE DOLANC
RAZLIČNA SAMO- GLASNIKA			●	KRAJ PRI CELIJU							
HORST BULAU			KAR DIHAMO	ZMANUŠA- NJE				HALUCI- NOGENA DROGA			
SAMOZA- DOVOL- JEVANJE			MESTO V INDIJI					ETOS			
DRŽAVA V AFRIKI							JESENIŠKI PEVEC				ATEK
●	KAR POKRIVA TELO					AVTO OZNAKA KARLOVCA			PRIPAD- NIK	ENAKA SAMO- GLASNIKA	
●	VULKAN FILIPINI	MEDMET SMEHA			POTOVAL- NA SKRINJA						
GL-MESTO JORDANI- JE		LUČAJ			IZREDNI ŠTUDIJ			Z. IME			
POKRIVA- LO INDI- JANCEV					ZAČETEK ABECEDE			KALCIJ		●	●
POLOVICA OTONA			NAROBÉ NAROBÉ							●	●

Poslušajmo
študentsko
oddajo
na radiu Triglav

vsako soboto
od 19.30 dalje

križanka

Pravilno rešene križanke pošljite na
KJŠ, Titova 86, 4270 Jesenice, do 1.
junija 2002. Imena nagrajencev bodo
objavljena v naslednji številki, ki izide
v začetku meseca junija.

Nagrade bodo kot ponavadi praktične.

slovarček: mesto v Indiji - ABOHOR ; mesto v Nemčiji - AALEN

Stephanie Tourles

"Negujmo telo naravno! je skorajda obvezno branje za vse zeliščne navdušence. Knjiga je prav gotovo neprecenljiva za vsakogar, ki ga zanima naravna, zdrava nega telesa... njen popoln program za nego telesa je enostaven, zdrav in ga z malo denarja uresničujemo kar doma."
Audubon Naturalist News

Knjiga je na voljo v vseh bolj založenih knjigarnah v Sloveniji

Spletna stran: www.geocities.com/negujmo_telo_naravno
Elektronska pošta: spela.v@volja.net

pridi na

brca žur,

ki bo v soboto, 6.4. ob 20.00 v

Nanabushu.

Nastopala bo glasbena skupina,
ogledali si bomo

film Filmski vestnik 7!

ne pozabi na:

izredni občni zbor kjš,
ki bo v petek, 5. aprila ob
19.00

v sejni sobi kjš-ja
na jesenicah, titova 86.

Gorenjska cesta 25, Radovljica; tel: 53 03 555

Izpostava JESENICE, Cesta maršala Tita 7
(nad pizzerijo Domino); tel: 583 50 20

www.ml-servis-radovljica.si
info@ml-servis-radovljica.si

- NAJHITREJŠE IZPLAČEVANJE ZASLUŽKOV NA DAN PREJEMA PLAČILA OD DELODAJALCA.
- IZPLAČILO AKONTACIJE PRI DELODAJALCIH, KI REDNO IZPOLNJUJEJO SVOJE OBVEZNOSTI DO MLADINSKEGA SERVISA.
- MOŽNOST NAROČANJA NAPOTNIC PO TELEFONU IN PREKO E-MAILA.
- POŠILJANJE NAPOTNIC DOMOV ALI K DELODAJALCU, POŠILJANJE NAPOTNIC OB VSAKEM PRIČETKU MESECA SKOZI VSE LETO.
- INFORMACIJE O NAKAZILIH NA AVTOMATSKEM TELEFONSKEM ODZIVNIKU 5303 550 IN SMS SPOROČILIH.
- NAKAZOVANJE SREDSTEV KLUBU ŠTUDENTOV
- 10 LET POSLOVANJA IN IZKUŠENJ - SMO PRIJAZNI, HITRI IN ZANESLJIVI.